

Καλλικράτης Χαράλαμπος Κουταλάκης

ο ρόλος
των Αιρετών
Συμβούλων
στη νέα Περιφέρεια

Ο ρόλος των Αιρετών Συμβούλων στη νέα Περιφέρεια

Χαράλαμπος Κουταλάκης
Λέκτορας Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης
και Δημόσιας Διοίκησης
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Περιεχόμενα

- 4 Η νέα αρχιτεκτονική της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης και ο ρόλος των Περιφερειακών Συμβούλων
- 8 Ο πολιτικός ρόλος των περιφερειακών συμβούλων
- 22 Ο αναπτυξιακός ρόλος των περιφερειακών συμβούλων
- 32 Ο κοινωνικός ρόλος των περιφερειακών συμβούλων

Η νέα αρχιτεκτονική της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης και ο ρόλος των Περιφερειακών Συμβούλων

Ήδη, από τη δεκαετία του 1950, όλες οι εκθέσεις για την ελληνική οικονομία καταλήγουν σε μια κοινή διαπίστωση: οι διαρθρωτικές ανεπάρκειες του δημόσιου τομέα αποτελούν έναν από τους βασικότερους ανασταλτικούς παράγοντες για την επίτευξη υψηλών ρυθμών οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Είναι ενδεικτικό ότι, παρά την εισροή σημαντικών πόρων από την ΕΕ τις τελευταίες τρεις δεκαετίες, βασικοί δείκτες όπως το ΑΕΠ, η ανεργία και το επίπεδο φτώχειας αναδεικνύουν σημαντικές και μόνιμες ανισορροπίες στις παραγωγικές δυνατότητες της χώρας. Οι κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες, τόσο μεταξύ των Περιφερειών όσο και μεταξύ διαφορετικών χωρικών ενοτήτων στο εσωτερικό τους, αποτελούν το βασικό δομικό χαρακτηριστικό του μοντέλου ανάπτυξης της χώρας μας. Παρά τα σημαντικά βήματα προς την οικονομική και κοινωνική σύγκλιση με τα λοιπά κράτη μέλη της ΕΕ, οκτώ (8) από τις δεκατρείς (13) Περιφέρειες της χώρας μας συγκεντρώνουν ΑΕΠ κάτω από το 75% του κοινοτικού μέσου όρου. Το ίδιο ισχύει και για τις ενδοπεριφερειακές ανισότητες που είναι έντονες ιδιαίτερα στις Περιφέρειες με νησιωτικό χαρακτήρα, στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές καθώς και στα μεγάλα αστικά κέντρα, στο εσωτερικό των οποίων παρατηρούνται έντονες διαφοροποιήσεις στην ποιότητα ζωής και στην πρόσβαση των πολιτών σε κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες, ιδίως στην παιδεία, την υγεία και την κοινωνική πρόνοια.

Τα αίτια της υστέρησης αυτής οφείλονται σε μεγάλο βαθμό σε μια σειρά από δομικές και λειτουργικές ανεπάρκειες της Ελληνικής διοίκησης. Η συγκεντρωτική δομή της διοίκησης και η συσσώρευση στα Υπουργεία τεράστιου όγκου, διεκπεραιωτικού χαρακτήρα, λειτουργιών οδηγούν σε αναποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων των πολιτών. Αποσπούν δε σημαντική ενέργεια και πόρους από το στρατηγικό σχεδιασμό

και τη χάραξη πολιτικής στον τομέα ευθύνης τους, αυτό που συχνά αποκαλούμε επιτελικό κράτος. Η συχνή επικάλυψη και ο κατακερματισμός των αρμοδιοτήτων και λειτουργιών δημιουργούν τεράστιο διοικητικό κόστος και δυσχεραίνουν την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Οι παθογένειες αυτές εμφανίζονται ιδιαίτερα στο τοπικό επίπεδο, με κύριο ανασταλτικό παράγοντα τις περιορισμένες οργανωτικές δυνατότητες των ΟΤΑ α' και β' βαθμού που, λόγω του μικρού πληθυσμιακού και χωρικού τους μεγέθους, αδυνατούν να συμβάλλουν ουσιαστικά στον αναπτυξιακό προγραμματισμό, αλλά και στην επίτευξη των απαραίτητων οικονομικών κλίμακας στην παροχή βασικών υπηρεσιών προς τους πολίτες. Η συγκρότηση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης συνοδεύτηκε με τη διατήρηση ενός μεγάλου εύρους αμιγώς γραφειοκρατικών αρμοδιοτήτων που προέρχονται από τη μη αιρετή Νομαρχία. Παρά τις προσπάθειες των αιρετών, οι οποίοι με περιορισμένα μέσα και προσωπικό προσπάθησαν να ανταποκριθούν στις ανάγκες, η συμφόρηση της ΝΑ με, διεκπεραιωτικού χαρακτήρα, λειτουργίες δυσχέρανε την αποτελεσματικότητα του θεσμού. Η συγκρότηση του δεύτερου βαθμού της αυτοδιοίκησης, στα όρια των σημερινών νομών, καθιστά ανέφικτη την ανάληψη ευθυνών για το σχεδιασμό και την άσκηση ολοκληρωμένης πολιτικής, με στόχο την ανάπτυξη της περιοχής τους. Όπως έχει διαπιστωθεί από την εμπειρία υλοποίησης των ΚΠΣ, οι επιχειρησιακές και διαχειριστικές δυνατότητές τους είναι περιορισμένες, με αποτέλεσμα να αδυνατούν να εκμεταλλευτούν τις αναπτυξιακές ευκαιρίες που υπάρχουν. Το αποτέλεσμα είναι ότι οι πολιτικές για την αστική και περιφερειακή ανάπτυξη, πολλές φορές, επιφέρουν αντίθετα από τα προσδοκώμενα αποτελέσματα ισχυροποιώντας τους ήδη ισχυρούς και οικονομικά εύρωστους ΟΤΑ, που διαθέτουν τους απαιτούμενους οργανωτικούς πόρους, το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό και τις επιτελικές υπηρεσίες

για την ανάληψη αναπτυξιακών πρωτοβουλιών. Παράλληλη αναδιάρθρωση των δήμων σε λιγότερες και ισχυρότερες μονάδες επιβάλλει την αναδιάρθρωση του δεύτερου βαθμού αυτοδιοίκησης σε ευρύτερες γεωγραφικές ενότητες, ώστε να είναι σε θέση να αναλάβουν ευρύτερες αρμοδιότητες, ιδιαίτερα στον τομέα της ανάπτυξης.

Οι παραπάνω διαπιστώσεις καθιστούν επιτακτική μια συνολική προσέγγιση της χωρικής, διοικητικής και κυρίως της λειτουργικής αναδιάρθρωσης του διοικητικού μας συστήματος, στην κατεύθυνση της ενίσχυσης των επιτελικών λειτουργιών του κράτους και της διαμόρφωσης των αναγκαίων θεσμικών κινήτρων και προϋποθέσεων για την ενεργοποίηση του ενδογενούς αναπτυξιακού δυναμικού της χώρας.

Με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» επαναθεμελιώνεται η πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και η δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση με λιγότερους και ισχυρότερους Δήμους, ικανούς να ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις, να αξιοποιήσουν την τεχνολογία και τις σύγχρονες μεθόδους διοίκησης και με αιρετές Περιφέρειες ικανές να εμπλακούν στον περιφερειακό αναπτυξιακό προγραμματισμό. Οι νέες Περιφέρειες προέρχονται από τη συνένωση των υφιστάμενων πενήντα τεσσάρων (54) Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, των τριών διευρυμένων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των δεκαεννέα (19) Επαρχιών σε αριθμό ανάλογο των σημερινών δεκατριών (13) διοικητικών Περιφερειών. Στα όρια αυτά, συγκεντρώνονται τα απαραίτητα δημογραφικά, κοινωνικά και οικονομικά μεγέθη για το σχεδιασμό και την υλοποίηση αναπτυξιακών παρεμβάσεων. Αποδίδεται έτσι στη δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση το φυσικό της μέγεθος που καθιστά εφικτή την ουσιαστική της εμπλοκή στον αναπτυξιακό προγραμματισμό. Στις Περιφέρειες μεταφέρονται εκείνες οι αρμοδιότητες της ΝΑ που ασκούνται αποτελεσματικότερα σε περιφερειακό επίπεδο, καθώς επίσης και αρμοδιότητες που ασκούνται σήμερα από την κρατική Περιφέρεια, εκτός από όσες, έχοντας αμιγώς κρατικό χαρακτήρα, παραμένουν στην αποκεντρωμένη κρατική διοίκηση. Η αναδιοργάνωση της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης υπαγορεύεται από το στάδιο οικονομικής ανάπτυξης της χώρας, τις γενικές κατευθύνσεις του χωροταξικού σχεδιασμού, το διεθνή ανταγωνισμό για την ανάπτυξη των Περιφερειών και την καλύτερη αξιοποίηση των πόρων που προέρχονται από την περιφερειακή πολιτική της ΕΕ. Με τον τρόπο αυτό, για πρώτη φορά στη χώρα μας, ο βασικός πυλώνας του αναπτυξιακού προγραμματισμού είναι άμεσα αιρετό όργανο. Στις νέες Περιφέρειες αποδίδεται μια σειρά από διευρυμένες αρμοδιότητες που σχετίζονται με όλες τις πτυχές του περιφερειακού αναπτυξιακού προγραμματισμού, ιδιαίτερα

στους τομείς της γεωργίας, κτηνοτροφίας, αλιείας, των φυσικών πόρων, της ενέργειας, της βιομηχανίας, της απασχόλησης, του εμπορίου, του τουρισμού, των μεταφορών, των επικοινωνιών, των δημοσίων έργων, του περιβάλλοντος, της υγείας, της παιδείας, του αθλητισμού, του πολιτισμού και της πολιτικής προστασίας. Προωθείται έτσι, σταδιακά, ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο στη χώρα μας που ευνοεί το συντονισμό των τριών βασικών πυλώνων της πράσινης ανάπτυξης, την περιβαλλοντική προστασία, την ισόρροπη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη και την εδαφική συνοχή.

Στο νέο αυτό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης, ο ρόλος των αιρετών οργάνων της περιφέρειας εμφανίζεται ιδιαίτερα ενδυναμωμένος σε τρία (3) πεδία. Πρώτον, στο πεδίο της πολιτικής εκπροσώπησης, στο πλαίσιο των νέων διευρυμένων χωρικών ενοτήτων αναφοράς της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης, **ο πολιτικός ρόλος των αιρετών οργάνων** είναι εξαιρετικά σημαντικός, καθώς, ως φορείς άμεσης δημοκρατικής νομιμοποίησης, αποτελούν τους βασικούς εκφραστές των συμφερόντων όλων των πολιτών αλλά και τους θεσμικούς ιμάντες διασύνδεσης των περιφερειακών ενοτήτων που αντιστοιχούν με τους σημερινούς νομούς και τα νησιά, μέσω των διαδικασιών διαμόρφωσης των πολιτικών της περιφέρειας. Δεύτερον, στο πεδίο της περιφερειακής ανάπτυξης, **ο αναπτυξιακός ρόλος των αιρετών οργάνων** είναι ιδιαίτερα σημαντικός καθώς αποτελούν τους βασικούς φορείς διαμόρφωσης και υλοποίησης αναπτυξιακών πρωτοβουλιών που σχετίζονται με τις νέες διευρυμένες αρμοδιότητες των Περιφερειών. Τέλος, στο πεδίο της κοινωνικής ενσωμάτωσης και συνοχής διαγράφεται ένας νέος σημαντικός **κοινωνικός ρόλος των αιρετών οργάνων**, καθώς οι Περιφέρειες αναλαμβάνουν κρίσιμες λειτουργίες, στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής και πρόνοιας, μέσω της διαμόρφωσης και υλοποίησης των πολιτικών για την απασχόληση, την κοινωνική ενσωμάτωση, καθώς και την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού που εντάσσονται στους αντίστοιχους άξονες των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ) με στόχο την αναχαίτιση, στο μέτρο του εφικτού, των επιπτώσεων της δυσμενούς οικονομικής κατάστασης, στην οποία έχει περιέλθει η χώρα.

Στις ενότητες, που ακολουθούν, επιχειρείται η αναλυτική προσέγγιση του ρόλου των αιρετών οργάνων των Περιφερειών, στο πλαίσιο των τριών παραπάνω καίριων λειτουργικών ρόλων, καθώς και των αντίστοιχων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, όπως των βασικών λειτουργιών καθώς και των αντίστοιχων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, που έχουν, βάσει του νέου νομοθετικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας της Αυτοδιοίκησης (Ν 3852/2010).

Ο πολιτικός ρόλος των περιφερειακών συμβούλων

Η δημιουργία νέων αιρετών Περιφερειών με την κατάργηση των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων απαιτεί τον ριζικό επανασχεδιασμό του συστήματος διακυβέρνησης της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης με τρόπο, που να εγγυάται τόσο την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα στην άσκηση των νέων διευρυμένων αναπτυξιακών αρμοδιοτήτων της Περιφέρειας, αλλά και το δημοκρατικό συμμετοχικό προγραμματισμό, τη διαφάνεια και τη λογοδοσία στις αποφάσεις. Η ενσωμάτωση νέων αρχών δημοκρατικής διακυβέρνησης οδηγεί αφενός στην αναβαθμισμένη συμμετοχή του πολίτη, στη διαβούλευση πριν τη λήψη των αποφάσεων, στη διαφανή άσκηση της εξουσίας και στην υποχρεωτική λογοδοσία όποιας ασκεί δημόσια εξουσία. Αφετέρου, επιβάλλει την επαναξιολόγηση των θεσμών διακυβέρνησης της περιφέρειας, την αναβάθμιση και τον εμπλουτισμό τους αλλά και την αποκεντρωμένη διάρθρωσή τους, ώστε να επιτρέπουν την αμεσότερη και αποτελεσματικότερη συμμετοχή και εξυπηρέτηση του πολίτη. Πρώτον, στο πεδίο της πολιτικής εκπροσώπησης στο πλαίσιο των νέων διευρυμένων χωρικών ενοτήτων αναφοράς της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης, ο πολιτικός ρόλος των αιρετών οργάνων είναι εξαιρετικά σημαντικός, καθώς ως φορείς άμεσης δημοκρατικής νομιμοποίησης αποτελούν τους βασικούς εκφραστές των συμφερόντων των πολιτών αλλά και τους θεσμικούς ιμάντες διασύνδεσης των προτιμήσεων και συμφερόντων των περιφερειακών ενοτήτων με τις διαδικασίες διαμόρφωσης των βασικών αναπτυξιακών επιλογών της περιφέρειας.

Ο ρόλος αυτός κατοχυρώνεται, μέσα από τις διατάξεις του νόμου για την καταστατική θέση των αιρετών οργάνων, την συμμετοχή τους στα συλλογικά όργανα της Περιφέρειας και τα αντίστοιχα δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτή. Συγκεκριμένα:

■ Ως προς την καταστατική θέση των αιρετών περιφερειακών συμβούλων

με το Ν. 3852/2010, εναρμονίζεται για πρώτη φορά το ελληνικό δίκαιο με τα προβλεπόμενα από τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας (ΕΧΤΑ, άρθρο 7) που προβλέπει ότι «το καταστατικό πρέπει να επιτρέπει επαρκή οικονομική αποζημίωση για τα έξοδα που προκύπτουν από την άσκηση της εντολής... και αντίστοιχη κοινωνική κάλυψη». Οι αυξημένες υποχρεώσεις των αιρετών οργάνων που συνδέονται με την άσκηση των καθηκόντων τους σε νέες διευρυμένες, χωρικά και λειτουργικά, ενότητες απαιτούν πολύ μεγαλύτερη διαθεσιμότητα, σε χρόνο και πόρους, από τα αιρετά όργανα, προκειμένου να ασκούν με αποδοτικότητα και εντιμότητα την αποστολή τους. Θεσπίζεται, λοιπόν, για πρώτη φορά αντιμισθία αντί των εξόδων παράστασης, που ίσχυαν μέχρι τώρα και συνδέονταν με το χαρακτήρα του αιρετού αξιώματος ως τιμητικού και άμισθου. Η αντιμισθία αυτή παρέχεται στους Περιφερειάρχες, τους Αντιπεριφερειάρχες και τους Προέδρους των Περιφερειακών Συμβουλίων η οποία καταβάλλεται από την Περιφέρεια (άρθρ. 181 Ν.3852/2010). Η αντιμισθία των Περιφερειάρχων είναι ισόποση με τις κάθε είδους αποδοχές, τα έξοδα παράστασης και τα επιδόματα ή τις προσαυξήσεις του Γενικού Γραμματέα Υπουργείου. Στον Αντιπεριφερειάρχη και στον Πρόεδρο του Περιφερειακού Συμβουλίου καταβάλλεται αντιμισθία ίση με το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της αντιμισθίας του Περιφερειάρχη. Η αντιμισθία που δικαιούνται τα ανωτέρω αιρετά όργανα, τα οποία χαρακτηρίζονται ως Άτομα με Αναπηρίες, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις, προσαυξάνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%). Σε περίπτωση που η αντιμισθία των Αντιπεριφερειάρχων και Προέδρων Περιφερειακών Συμβουλίων, της παραγράφου 1 του άρθρου 182, είναι μικρότερη των πάσης φύσεως αποδοχών της θέσης τους, η αντιμισθία προσαυξάνεται κατά το ποσό της διαφοράς και μέχρι το ύψος της αντιμισθίας του Περιφερειάρχη. Αν ο Περιφερειάρχης ή ο Αντιπεριφερειάρχης ή ο Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου έχει τεθεί σε αργία, την αντιμι-

σθία του λαμβάνει ο αναπληρωτής του. Αν ο αναπληρωτής είναι Αντιπεριφερειάρχης, λαμβάνει αντιμισθία από ένα μόνο αξίωμα. Περιφερειάρχης που απουσιάζει δικαιολογημένα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, λαμβάνει το ήμισυ (1/2) της αντιμισθίας. Το υπόλοιπο ήμισυ (1/2) καταβάλλεται στον αντίστοιχο αναπληρωτή. Αν ο αναπληρωτής είναι Αντιπεριφερειάρχης, λαμβάνει αντιμισθία από ένα μόνο αξίωμα. Αν απουσιάζει Αντιπεριφερειάρχης για το ίδιο χρονικό διάστημα, λαμβάνει το ήμισυ (1/2) της αντιμισθίας που δικαιούται. Οι Περιφερειάρχες, οι Αντιπεριφερειάρχες, καθώς και οι Πρόεδροι των Περιφερειακών Συμβουλίων και οι σύμβουλοι που έχουν περισσότερα από ένα αξιώματα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, υποχρεούνται να εισπράττουν την αντιμισθία μόνο από ένα αξίωμα. Οι ανωτέρω επιλέγουν την αντιμισθία που λαμβάνουν από κάθε αξίωμα με υπεύθυνη δήλωση που υποβάλλεται και στους δύο φορείς.

Με τον τρόπο αυτό, γίνεται ένας εξορθολογισμός των αποδοχών τους για τις υπηρεσίες που προσφέρουν και έτσι επιλύεται και το πρόβλημα με τις αποδοχές των αιρετών που είναι υπάλληλοι του δημόσιου τομέα, αφού πλέον αυτοί θα λαμβάνουν άδεια από την υπηρεσία τους άνευ αποδοχών, ενώ οι αποδοχές των συνταξιούχων του δημοσίου δεν θα μπορούν να υπερβαίνουν τις αποδοχές του Γενικού Γραμματέα Υπουργείου. Κατοχυρώνεται έτσι η ελεύθερη και απρόσκοπτη άσκηση της εντολής του αξιώματός τους.

Οι αιρετοί που έχουν περισσότερα από ένα αξιώματα στην Αυτοδιοίκηση, υποχρεούνται να εισπράττουν την αντιμισθία μόνο από ένα αξίωμα.

Για την περίπτωση διευκολύνσεων αιρετών με υπαλληλική ιδιότητα για την άσκηση των καθηκόντων τους, ο Ν 3852/2010 εισάγει στο άρθρο 182 τις κάτωθι ρυθμίσεις: Στους Περιφερειάρχες, Αντιπεριφερειάρχες και Προέδρους του Περιφερειακού Συμβουλίου που είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. ή υπάλληλοι κρατικών Ν.Π.Ι.Δ. και δημόσιων επιχειρήσεων ή άλλων επιχειρήσεων, τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, καθώς και σε εκείνους που είναι υπάλληλοι λοιπών Ν.Π.Ι.Δ. χορηγείται από την υπηρεσία της οργανικής τους θέσης υποχρεωτικά, ανεξαρτήτως υποβολής σχετικής αίτησης, ειδική άδεια άνευ αποδοχών για όλο το διάστημα που ασκούν τα καθήκοντά τους. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις εφαρμόζονται και ως προς τον Περιφερειακό Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης. Στα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής και των λοιπών διοικητικών επιτροπών της Περιφέρειας, τα οποία έχουν την ιδιότητα της παραγράφου 1 χορηγείται από την υπηρεσία τους ειδική άδεια έως εξήντα (60) ημέρες το χρόνο για την άσκηση των καθηκόντων τους. Στους επικεφα-

λής των περιφερειακών παρατάξεων που έχουν την ιδιότητα της παραγράφου 1 χορηγείται από την υπηρεσία τους ειδική άδεια τριάντα (30) εργάσιμων ημερών, επιπλέον της κανονικής άδειας.

Στα μέλη του διοικητικού ή του εποπτικού συμβουλίου της Ένωσης Περιφερειών, που δεν έχουν τα αξιώματα της παραγράφου 1, χορηγείται άδεια εξήντα (60) ημερών το χρόνο. Η ειδική άδεια των τριάντα (30) ή εξήντα (60) ημερών μπορεί να χορηγείται και τμηματικά σε εργάσιμες ημέρες και ώρες με αίτηση του αιρετού και χορηγείται επιπλέον των ημερών απουσίας του άρθρου 183 του παρόντος. Το χρονικό διάστημα χρήσης της ειδικής άδειας θεωρείται πραγματικός χρόνος υπηρεσίας για όλα τα υπαλληλικά, εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα που απορρέουν. Οι ασφαλιστικές εισφορές των αιρετών οργάνων της παραγράφου 1 βαρύνουν τον προϋπολογισμό της οικείας Περιφέρειας. Για τους υπαλλήλους των λοιπών Ν.Π.Ι.Δ. της παραγράφου 1, το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών βαρύνει τον προϋπολογισμό της οικείας Περιφέρειας.

Οι ρυθμίσεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και για όσους είναι ιατροί του Ε.Σ.Υ., μέλη Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίων και Ε.Π. Τ.Ε.Ι. περιλαμβανομένου και του ειδικού και επιστημονικού προσωπικού, καθώς και για αναπληρωτές καθηγητές μέσης εκπαίδευσης και δικηγόρους με σχέση έμμισθης εντολής. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ρυθμίζονται τα θέματα τα σχετικά με τη διαδικασία καταβολής των εισφορών, επί των αποδοχών της θέσης που κατέχουν τα ανωτέρω αιρετά όργανα στους οικείους ασφαλιστικούς φορείς, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση, ρυθμίζονται και τα σχετικά θέματα της παραγράφου 2 του επόμενου άρθρου. Δημόσιοι υπάλληλοι και υπάλληλοι των φορέων του δημόσιου τομέα με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και εάν υπηρετούν, εκλεγόμενοι περιφερειακοί σύμβουλοι, διαρκούς της θητείας τους, δεν μετατίθενται ούτε αποσπώνται εκτός της εκλογικής Περιφέρειας στην οποία έχουν εκλεγεί. Οι υπάλληλοι αυτοί υπηρετούν στα διοικητικά όρια άλλης Περιφέρειας. Μετά από αίτησή τους, μετατίθενται ή αποσπώνται εκεί, όπου έχουν εκλεγεί. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει αντίστοιχη υπηρεσία ή θέση, μετατίθενται ή αποσπώνται στην πλησιέστερη υπηρεσία προς την εκλογική Περιφέρεια, όπου εξελέγησαν.

Οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι λαμβάνουν ειδική άδεια για την άσκηση των καθηκόντων τους (άρθρο 183, Ν. 3852/2010). Ειδική άδεια απουσίας για την άσκηση των καθηκόντων του Περιφερειακού Συμβούλου. Οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι, οι οποίοι είναι υπάλληλοι του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα,

έχουν δικαίωμα να απουσιάσουν από την εργασία τους για δύο (2) ημέρες, συμπεριλαμβανομένης της ημέρας της συνεδρίασης του Περιφερειακού Συμβουλίου.

Οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι που κατοικούν και εργάζονται σε νησί έχουν δικαίωμα να απουσιάσουν από την εργασία τους μία (1) ημέρα επιπλέον των ανωτέρω. Στους Περιφερειακούς Συμβούλους και μέλη της Οικονομικής και των λοιπών διοικητικών Επιτροπών, που υπηρετούν ως υπάλληλοι στον ιδιωτικό τομέα, καταβάλλεται από την Περιφέρεια αποζημίωση που αντιστοιχεί στις μικτές αποδοχές, συμπεριλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών, αναλογικά για κάθε ημέρα απουσίας κατά το παρόν άρθρο. Ο Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου ή της αντίστοιχης Περιφερειακής Επιτροπής χορηγεί στους Περιφερειακούς Συμβούλους που εμπíπτουν στις παραπάνω κατηγορίες βεβαίωση συμμετοχής στη συνεδρίαση, για την υπηρεσία ή τον εργοδότη. Με βάση την ίδια βεβαίωση, εκκαθαρίζεται και καταβάλλεται η αποζημίωση που προβλέπεται παραπάνω.

Οι Περιφερειάρχες, οι Αντιπεριφερειάρχες και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι μετακινούνται εκτός της έδρας της Περιφέρειας για εκτέλεση υπηρεσίας, μετά από απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής και κατά παρέκκλιση των σχετικών εγκριτικών πράξεων μετακίνησης. Σε περίπτωση κατεπείγοντος, επιτρέπεται να μετακινηθούν χωρίς απόφαση της οικονομικής επιτροπής, η οποία αποφασίζει, στην πρώτη συνεδρίαση μετά τη μετακίνηση, αν η μετακίνηση ήταν επιβεβλημένη ή όχι. Σε όσους μετακινούνται, κατά τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, καταβάλλονται με απόφαση της οικονομικής επιτροπής οι δαπάνες μετακίνησης και διαμονής, που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις του Ν. 2685/1999 (ΦΕΚ 35 Α'), όπως ισχύει.

Οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι και οι Αντιπεριφερειάρχες δικαιούνται εξόδων μετακίνησης, σύμφωνα με την παράγραφο 2, για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Περιφερειακού Συμβουλίου, της Εκτελεστικής Επιτροπής, της Οικονομικής Επιτροπής και των λοιπών διοικητικών Επιτροπών, καθώς και για μετακίνηση στην έδρα της Περιφέρειας για εκτέλεση υπηρεσίας. Για τον υπολογισμό των εξόδων κίνησης, λαμβάνεται υπόψη η χιλιομετρική απόσταση του τόπου κατοικίας τους από την έδρα της Περιφέρειας. Οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι δικαιούνται αποζημίωσης για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Περιφερειακού Συμβουλίου, της Οικονομικής Επιτροπής και των λοιπών διοικητικών Επιτροπών. Η αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση και μέχρι τέσσερις (4) το πολύ συνεδριάσεις το μήνα είναι ίση με ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) επί της μηνιαίας αποζημίωσης του Περιφερειάρχη.

■ Ως προς τη συμμετοχή και το ρόλο τους στα συλλογικά όργανα της Περιφέρειας.

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των Περιφερειακών Συμβούλων ορίζονται, με σαφήνεια, στα άρθρο 180 του Ν 3852/2010. Συγκεκριμένα:

Οι Περιφερειάρχες και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι:

■ Διαθέτουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ως εκπρόσωποι του λαού της Περιφέρειά τους, που εκλέγονται με άμεση ψηφοφορία, το δικαίωμα της κατά συνείδηση γνώμης και ψήφου.

■ Έχουν το δικαίωμα και την υποχρέωση να εκτελούν την αποστολή τους, έχοντας στη διάθεσή τους τον ανάλογο χρόνο, τις υπηρεσίες και τα μέσα υποστήριξης, καθώς και τους ανάλογους οικονομικούς πόρους, ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη εκπλήρωση της λαϊκής εντολής.

■ Μεριμνούν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, για την τήρηση των αρχών της νομιμότητας, της διαφάνειας, της αποδοτικότητας και της χρηστής διοίκησης στους Οργανισμούς όπου υπηρετούν, ενώ απέχουν υποχρεωτικά από τη συζήτηση και τη λήψη αποφάσεων, που σχετίζονται άμεσα με τα ιδιωτικά τους συμφέροντα ή με τα συμφέροντα συγγενών τους έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας.

Οι Σύμβουλοι υποχρεούνται να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του συμβουλίου και όλων των επιτροπών, στις οποίες τους έχει εκλέξει το Περιφερειακό Συμβούλιο. Ο Σύμβουλος εκφράζει τη γνώμη του και ψηφίζει κατά συνείδηση. Κατά τη συμμετοχή τους στο Περιφερειακό Συμβούλιο και στις Επιτροπές του, οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι έχουν την υποχρέωση να εκφράζουν τη γνώμη τους και τη ψήφο τους με απόλυτη ελευθερία, αποβλέποντας πάντοτε στην εξυπηρέτηση του συμφέροντος του συνόλου των κατοίκων της Περιφέρειας. Μεριμνούν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους για την τήρηση των αρχών της νομιμότητας, της διαφάνειας, της αποδοτικότητας και της χρηστής διοίκησης.

Σε Σύμβουλο, που απουσιάζει αδικαιολόγητα σε τρεις (3) συνεχείς συνεδριάσεις, μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 του παρόντος, η πειθαρχική ποινή της αργίας και σε περίπτωση υποτροπής μπορεί να επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης. Σύμβουλος που επιθυμεί να μην εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες, πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου. Σε Σύμβουλο, που δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις (3) συνεχείς μήνες, χωρίς την άδεια του Συμβουλίου, μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 του παρόντος, η πειθαρχ-

χική ποινή της αργίας ή η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης με απόφαση του Ελεγκτή Νομιμότητας. Σε κάθε περίπτωση, ο Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου έχει το καθήκον να ενημερώνει γραπτώς τον Ελεγκτή Νομιμότητας για κάθε περίπτωση αδικαιολόγητης απουσίας Συμβούλου από τρεις (3) ή περισσότερες συνεχείς συνεδριάσεις, καθώς και σε κάθε περίπτωση μη εκτέλεσης των υποχρεώσεων Συμβούλου για διάστημα μεγαλύτερο από τρεις (3) συνεχείς μήνες. Η παράλειψη αυτής της υποχρέωσης από τον Πρόεδρο του Περιφερειακού Συμβουλίου αποτελεί το πειθαρχικό παράπτωμα της σοβαρής παράβασης καθήκοντος.

Ο Περιφερειακός Σύμβουλος δεν μπορεί να μετάσχει στη συζήτηση ενός θέματος ή στην κατάρτιση και λήψη απόφασης του συμβουλίου ή να συμμετέχει σε γνωμοδοτικά συλλογικά όργανα, τα οποία γνωμοδοτούν για θέμα που θα εισαχθεί στο Συμβούλιο, εφόσον ο ίδιος ή συγγενής του, έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, έχει υλικό ή ηθικό συμφέρον. Απόφαση που λαμβάνεται, κατά παράβαση της διάταξης αυτής, είναι άκυρη. Σε Σύμβουλο που έλαβε μέρος στη συνεδρίαση μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 του παρόντος, η πειθαρχική ποινή της αργίας ή η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης, με απόφαση του Ελεγκτή Νομιμότητας (άρθρο 172, Ν 3852/2010).

Τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου ανήκουν σε περιφερειακές παρατάξεις, ανάλογα με το συνδυασμό με τον οποίο έχουν εκλεγεί, ανεξαρτήτως αριθμού εκλεγέντων. Επικεφαλής της περιφερειακής παράταξης είναι ο σύμβουλος που ήταν υποψήφιος Περιφερειάρχης και στην περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή αδυναμίας του, ο Σύμβουλος που εκλέγεται από την πλειοψηφία των Περιφερειακών Συμβούλων, που ανήκουν στην παράταξη. Κατά προτεραιότητα και πάντα μετά τον Περιφερειάρχη, οι επικεφαλής των παρατάξεων εκφράζουν τις απόψεις τους σύμφωνα με τη σειρά εκλογής τους. Μέλος του Περιφερειακού Συμβουλίου μπορεί, με γραπτή δήλωσή του προς το προεδρείο, να ανεξαρτητοποιηθεί από την περιφερειακή παράταξη, με την οποία έχει εκλεγεί. Εάν η περιφερειακή παράταξη έχει τουλάχιστον τρία (3) μέλη, με αιτιολογημένη απόφαση και με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) αυτών, είναι δυνατόν να διαγραφεί Σύμβουλος, ο οποίος είναι μέλος της. Το μέλος του Περιφερειακού Συμβουλίου, που ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε από την παράταξή του, δεν μπορεί να ενταχθεί σε άλλη παράταξη και δεν μπορεί να εξακολουθήσει να είναι μέλος του Προεδρείου, της Οικονομικής Επιτροπής ή των Επιτροπών του Περιφερειακού Συμβουλίου, όπου έχει εκλεγεί ως μέλος της παράταξης από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε, καθώς και

να ορισθεί ή να παραμείνει Αντιπεριφερειάρχης, κατά τη διάρκεια της θητείας του. Είναι δυνατή, όμως, η επανένταξη στην παράταξη, από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε, εφόσον τούτο γίνει δεκτό από τα δύο τρίτα (2/3) των μελών, προκειμένου για παρατάξεις που έχουν τουλάχιστον τρία (3) μέλη και από όλα τα μέλη, προκειμένου για παρατάξεις με λιγότερα από τρία (3) μέλη.

Έχουν το δικαίωμα και την υποχρέωση να εκτελούν την αποστολή τους, έχοντας στη διάθεσή τους τον ανάλογο χρόνο, τις υπηρεσίες και τα μέσα υποστήριξης, καθώς και τους ανάλογους οικονομικούς πόρους, ώστε να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη εκπλήρωση της λαϊκής εντολής. Για την αποδοτικότερη λειτουργία των περιφερειακών παρατάξεων η περιφερειακή αρχή τούς παραχωρεί κατάλληλα εξοπλισμένο χώρο και γραμματειακή υποστήριξη.

Κάθε Περιφερειακός Σύμβουλος μπορεί να ζητά από τον Περιφερειάρχη και την Οικονομική Επιτροπή πληροφορίες και συγκεκριμένα στοιχεία, που είναι χρήσιμα για την άσκηση των καθηκόντων του καθώς και αντίγραφα των πρακτικών των συζητήσεων. Ο Περιφερειάρχης οφείλει να παρέχει τις πληροφορίες εντός μηνός.

Τέλος, οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι έχουν την υποχρέωση να συμμετέχουν σε Επιτροπές του Περιφερειακού Συμβουλίου. Το άρθρο 164 του Ν 3852/2010 προβλέπει ότι με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, μπορεί να συστήνονται μέχρι δύο (2) Επιτροπές, στις οποίες το Συμβούλιο μεταβιβάζει αρμοδιότητές του για συγκεκριμένους τομείς περιφερειακής πολιτικής που ορίζονται από αυτό ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τις ιδιαιτερότητες της οικείας Περιφέρειας. Μέλη των Επιτροπών αυτών ορίζονται Περιφερειακοί Σύμβουλοι ανάλογα με τη δύναμη των περιφερειακών παρατάξεων. Δεν αποτελεί ασυμβίβαστο η ταυτόχρονη συμμετοχή των Περιφερειακών Συμβούλων στην Οικονομική Επιτροπή και στις Επιτροπές του άρθρου αυτού. Ο αριθμός των μελών της κάθε Επιτροπής καθορίζεται με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου. Πρόεδρος της κάθε επιτροπής είναι ο αρμόδιος, σχετικά με το αντικείμενο της Επιτροπής Αντιπεριφερειάρχης. Αντιπρόεδρος εκλέγεται στην πρώτη συνεδρίαση ένα από τα μέλη της επιτροπής που προέρχεται από τη μειοψηφία.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο μπορεί, για θέματα ιδιαίτερα σοβαρά, με ειδική αιτιολογία, και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, να αποφασίζει ότι θα ασκήσει το ίδιο αρμοδιότητες που είχε μεταβιβάσει στις Περιφερειακές Επιτροπές. Οι Επιτροπές, με απόφαση, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών τους, μπορούν να παραπέμπουν

συγκεκριμένο θέμα της αρμοδιότητάς τους στο Περιφερειακό Συμβούλιο για τη λήψη απόφασης, εφόσον κρίνουν ότι αυτό επιβάλλεται από την ιδιαίτερη σοβαρότητά του. Για τη σύσταση των Επιτροπών του Περιφερειακού Συμβουλίου, τη σύγκληση, την απαρτία, την πλειοψηφία, τη λήψη απόφασης και κάθε άλλο σχετικό θέμα ισχύουν αναλογικά οι διατάξεις για την Οικονομική Επιτροπή.

Παράλληλα, θεσπίζεται και μια σειρά από δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από την ανάληψη εκτελεστικής φύσης αρμοδιοτήτων. Τέτοιες αρμοδιότητες αφορούν τον ορισμό Περιφερειακών Συμβούλων ως αντιπεριφερειάρχων, Προέδρων των Περιφερειακών Συμβουλίων, και τη συμμετοχή των περιφερειακών συμβούλων σε διοικητικής φύσης όργανα της Περιφέρειας. Τέτοια, διοικητικής φύσης, εκτελεστικά καθήκοντα απορρέουν από:

■ **την εκλογή μέλους του Περιφερειακού Συμβουλίου ως Προέδρου του.** Η εκλογή του Προέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου γίνεται την πρώτη Κυριακή του Σεπτεμβρίου, της έναρξης της περιφερειακής περιόδου και την πρώτη Κυριακή του μηνός Μαρτίου του τρίτου έτους αυτής. Κατά το πρώτο έτος, συνέρχεται, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου, ενώ κατά το τρίτο έτος με πρόσκληση του Προέδρου του. Αν, για οποιονδήποτε λόγο, το συμβούλιο δεν προσκληθεί σε συνεδρίαση, τότε συνέρχεται αυτεπαγγέλτως στις 11 το πρωί της ημέρας αυτής. Στην ανωτέρω συνεδρίαση προεδρεύει ο Σύμβουλος που συγκάλεσε το συμβούλιο και, αν αυτός απουσιάζει, ένας Σύμβουλος του ίδιου συνδυασμού, κατά τη σειρά της επιτυχίας που προκύπτει από την απόφαση του δικαστηρίου. Καθήκοντα ειδικού γραμματέα, κατά μεν τη συνεδρίαση του πρώτου χρόνου της περιφερειακής περιόδου ασκεί ο νεότερος Περιφερειακός Σύμβουλος, κατά δε τη συνεδρίαση του τρίτου έτους ο γραμματέας του περιφερειακού συμβουλίου.

Το συμβούλιο εκλέγει ανάμεσα στα μέλη του, χωριστά και με μυστική ψηφοφορία, τον Πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τον γραμματέα του. Ο Πρόεδρος προέρχεται από την πλειοψηφία, ενώ ο αντιπρόεδρος και ο γραμματέας από τις παρατάξεις της μειοψηφίας. Σε περίπτωση που η μειοψηφία δεν υποδείξει υποψήφιο αντιπρόεδρο ή γραμματέα ή ο υποδειχθείς δεν αποδεχθεί την υποψηφιότητα, η εκλογή του γίνεται από τους συμβούλους της πλειοψηφίας.

Για την εκλογή του Προεδρείου του Περιφερειακού Συμβουλίου τηρείται η ακόλουθη διαδικασία:

Κατά τη συνεδρίαση, που έχει οριστεί για την εκλογή του προεδρείου, ο πλειοψηφής συνδυασμός εκλέγει, μεταξύ των μελών του, τον υποψήφιο για το αξίωμα του Προέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου. Υποψήφιος για το αξίωμα αυτό εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του πλειοψηφής συνδυασμού. Εάν κανείς από τους ενδιαφερομένους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, τότε η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται. Εάν και κατά τη δεύτερη αυτή ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του πλειοψηφής συνδυασμού ή υπάρξει ισοψηφία, τότε διενεργείται και τρίτη ψηφοφορία, μεταξύ των δύο επικρατέστερων υποψηφίων. Κατά την τρίτη ψηφοφορία εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας, διενεργείται κλήρωση από τον προεδρεύοντα σύμβουλο. Στην ίδια συνεδρίαση, γίνεται η εκλογή για την ανάδειξη του υποψηφίου για το αξίωμα του αντιπροέδρου και του γραμματέα του περιφερειακού συμβουλίου.

Οι υποψήφιοι για τα αξιώματα αυτά αναδεικνύονται από το σύνολο των συμβούλων των παρατάξεων της μειοψηφίας, κατά τον ίδιο τρόπο και με την ίδια διαδικασία, που ακολουθείται για την ανάδειξη του προέδρου. Μετά την εκλογή των υποψηφίων για τα αξιώματα του προεδρείου του Περιφερειακού Συμβουλίου διενεργείται η εκλογή, από το σύνολο των συμβούλων, για την ανάδειξη του Προέδρου, του αντιπροέδρου και του γραμματέα του οργάνου. Για να εκλεγεί ο προταθείς, πρέπει να συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του περιφερειακού συμβουλίου. Εάν κατά την πρώτη ψηφοφορία, δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του προηγούμενου εδαφίου, διενεργείται δεύτερη ψηφοφορία. Εάν και κατά τη δεύτερη ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών, τότε διενεργείται και τρίτη ψηφοφορία κατά την οποία αρκεί η ύπαρξη πλειοψηφίας των παρόντων μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου. Αν στην τρίτη ψηφοφορία δύο ή περισσότεροι λάβουν ίσο αριθμό ψήφων, ο Σύμβουλος που προεδρεύει διενεργεί μεταξύ αυτών κλήρωση.

Αν δεν επιτευχθεί εκλογή, για οποιονδήποτε λόγο ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίσθηκε απαρτία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται, αναλόγως, οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου. Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν υπήρξε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγονται

πρόεδρος, αντιπρόεδρος και γραμματέας, ανάλογα με την περίπτωση: α) αν πρόκειται για την πρώτη διετία της περιφερειακής περιόδου, οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση που τους ανακήρυξε και β) αν πρόκειται για τη δεύτερη διετία, εκείνοι που είχαν τα αξιώματα αυτά την προηγούμενη διετία.

Σε περίπτωση παραίτησης από το αξίωμα του προέδρου, του αντιπροέδρου και του γραμματέα του περιφερειακού συμβουλίου αυτή υποβάλλεται στο συμβούλιο και οριστικοποιείται, αφότου πληρωθεί η αντίστοιχη θέση. Ο παραιτούμενος παραμένει σύμβουλος και δεν μπορεί να επανεκλεγεί στο ίδιο αξίωμα μέσα στην ίδια διετία.

Ο πρόεδρος συγκαλεί τις συνεδριάσεις του περιφερειακού συμβουλίου κατά τις διατάξεις του άρθρου 167 Ν 3852/2010. Ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, στην οποία αναγράφει υποχρεωτικά και όλα τα θέματα που προτείνει ο Περιφερειάρχης και η Οικονομική Επιτροπή. Θέματα που είναι κατεπείγοντα συζητούνται πριν από τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, μόνο αν αποφασίσει το περιφερειακό συμβούλιο με απόλυτη πλειοψηφία. Τον πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου, που απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει ο αντιπρόεδρος. Αν απουσιάζει ή κωλύεται και ο αντιπρόεδρος, καθήκοντα προέδρου ασκεί όποιος από τους παρόντες συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, όποιος είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου. Ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου μπορεί να ζητά στοιχεία από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας και να καλεί στις συνεδριάσεις οποιονδήποτε για τη διατύπωση απόψεων ή παροχή στοιχείων και πληροφοριών για τις υποθέσεις της περιφέρειας. Ο πρόεδρος του συμβουλίου διευθύνει τη συζήτηση, λαμβάνει κάθε κατάλληλο μέτρο για την ομαλή διεξαγωγή της συνεδρίασης και μπορεί να διατάξει την αποβολή από την αίθουσα κάθε προσώπου από το ακροατήριο, που διαταράσσει τη συνεδρίαση.

■ τον ορισμό περιφερειακών συμβούλων ως αντιπεριφερειάρχων

Με το άρθρο 160 του Ν 3852/2010, ρυθμίζονται οι αρμοδιότητες των Αντιπεριφερειάρχων. Τον Περιφερειάρχη επικουρούν οι Αντιπεριφερειάρχες που εκλέγονται άμεσα καθώς και τρεις (3) επιπλέον Αντιπεριφερειάρχες, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση του Περιφερειάρχη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με όμοια απόφαση, ο Περιφερειάρχης αναθέτει σε όλους

τους Αντιπεριφερειάρχες την άσκηση τομέων αρμοδιοτήτων της Περιφέρειας και μπορεί, επίσης, να τους μεταβιβάζει την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων του.

Στις νησιωτικές περιφέρειες και για την αντιμετώπιση ειδικών προβλημάτων σε ορισμένα νησιά, ο Περιφερειάρχης μπορεί να αναθέτει την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων στους Αντιπεριφερειάρχες που ορίζονται από αυτόν. Η θητεία των Αντιπεριφερειάρχων που ορίζονται από τον Περιφερειάρχη είναι ίση με το ήμισυ της θητείας των περιφερειακών αρχών. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος Αντιπεριφερειάρχη, οι αρμοδιότητές του ασκούνται από τον Περιφερειάρχη ή άλλον Αντιπεριφερειάρχη που ορίζει ο Περιφερειάρχης. Οι Αντιπεριφερειάρχες συμμετέχουν μαζί με τον Περιφερειάρχη στην εκτελεστική επιτροπή της περιφέρειας που είναι το συλλογικό συντονιστικό και εκτελεστικό όργανο της Περιφέρειας που παρακολουθεί την εφαρμογή της περιφερειακής πολιτικής σε όλους τους τομείς αρμοδιότητας της Περιφέρειας, καθώς και την εφαρμογή του προγράμματος περιφερειακής ανάπτυξης (άρθρο 173 Ν 3852/2010).

■ **την εκλογή μελών του περιφερειακού συμβουλίου, ως μελών της οικονομικής επιτροπής.**

Με τα άρθρα 175, 176 και 177 του Ν 3852/201, ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τη συγκρότηση και λειτουργία της Οικονομικής Επιτροπής, η οποία αποτελεί το όργανο που ασκεί τον οικονομικό έλεγχο και παρακολουθεί την υλοποίηση του προϋπολογισμού της Περιφέρειας. Η Οικονομική Επιτροπή αποτελείται από τον Περιφερειάρχη ή τον οριζόμενο από αυτόν Αντιπεριφερειάρχη ως πρόεδρό της και έξι (6) μέλη στις Περιφέρειες με πληθυσμό έως 300.000 κατοίκους, οκτώ (8) μέλη στις περιφέρειες έως 800.000 κατοίκους και δέκα (10) μέλη στις Περιφέρειες με πληθυσμό άνω των 800.000 κατοίκων.

Η Οικονομική Επιτροπή είναι αρμόδια για:

■ Την κατάρτιση σχεδίου του προϋπολογισμού της Περιφέρειας και την εισήγηση στο περιφερειακό συμβούλιο για ψήφιση.

■ Την κατάρτιση, επεξεργασία, προέλεγχο του απολογισμού και υποβολή σχετικής έκθεσης στο περιφερειακό συμβούλιο.

■ Την κατάρτιση των όρων, τη σύνταξη των διακηρύξεων, τη διεξαγωγή και κατακύρωση κάθε μορφής δημοπρασιών και διαγωνισμών, καθώς και τη συγκρότηση των ειδικών επιτροπών διεξαγωγής και αξιολόγησης από μέλη της ή ειδικούς επιστήμονες, υπαλλήλους της Περιφέρειας ή δημόσιους υπαλλήλους.

- Τη μελέτη της ανάγκης σύναψης δανείων, τον καθορισμό των όρων τους και την υποβολή της σχετικής εισήγησης στο περιφερειακό συμβούλιο.
- Την άσκηση όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων, καθώς και την παραίτηση από αυτά.
- Την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές.
- Το συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχει αντικείμενο μέχρι ποσού δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.
- Την πρόσληψη δικηγόρου και την ανάκληση της πληρεξουσιότητάς του, όταν δεν έχει προσληφθεί δικηγόρος με πάγια αντιμισθία ή ο προσληφθείς δεν έχει δικαίωμα παράστασης στο δικαστήριο που είναι διάδικος η Περιφέρεια.

Τα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής εκλέγονται από το περιφερειακό συμβούλιο. Στις Οικονομικές Επιτροπές, συμπεριλαμβανομένου και του προέδρου, που έχουν επτά (7) μέλη, δύο (2) μέλη εκλέγονται από το σύνολο της μειοψηφίας του περιφερειακού συμβουλίου. Στις Οικονομικές Επιτροπές που εκλέγουν εννέα (9) μέλη, τρία (3) μέλη εκλέγονται από το σύνολο της μειοψηφίας και στις Οικονομικές Επιτροπές που έχουν ένδεκα (11) μέλη, τέσσερα (4) εκλέγονται από το σύνολο της μειοψηφίας. Αν σύμβουλοι της μειοψηφίας δεν δέχονται να εκλεγούν ως μέλη της Οικονομικής Επιτροπής, εκλέγονται στη θέση τους άλλα μέλη του περιφερειακού συμβουλίου. Η διάρκεια της θητείας της Οικονομικής Επιτροπής είναι δύομιση έτη.

Το περιφερειακό συμβούλιο, μετά την εκλογή του προεδρείου κατά τις ημερομηνίες που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 165 του παρόντος και κατά τη διάρκεια της ίδιας συνεδρίασης, εκλέγει μεταξύ των μελών του με μυστική ψηφοφορία τα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής. Δεν επιτρέπεται να εκλεγεί μέλος της Οικονομικής Επιτροπής ο Πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου. Κάθε σύμβουλος ψηφίζει υποψήφιους ισάριθμους με τα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής. Εκλέγονται από την πλειοψηφία και τη μειοψηφία, αντίστοιχα, όσοι λάβουν την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων.

Η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται για τις θέσεις, για τις οποίες δεν επιτυγχάνεται απόλυτη πλειοψηφία. Αν δεν επιτυγχάνεται απόλυτη πλειοψηφία και στη δεύτερη ψηφοφορία, γίνεται τρίτη ψηφοφορία οπότε εκλέγονται όσοι λάβουν τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Αν σε οποιαδήποτε ψηφοφορία υπάρχει ισοψηφία, ο πρόεδρος του συμβουλίου ενεργεί κλήρωση στην ίδια συνεδρίαση. Στην ίδια συνεδρίαση και με τον ίδιο τρόπο, εκλέγονται και, ισάριθμα με τα τακτικά, αναπληρωματικά μέλη κατά αντιστοιχία προς τη σύνθεση της επιτροπής, τα οποία με τη σειρά της εκλογής τους παίρνουν τις θέσεις

των τακτικών μελών που μένουν κενές κατά τη διάρκεια της θητείας τους. Αναπληρώνουν επίσης τα τακτικά μέλη, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος. Αντιπρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής εκλέγεται στην πρώτη συνεδρίαση αυτής, μετά την εκλογή της, ένα από τα μέλη της με μυστική ψηφοφορία. Δικαιώμαψήφου έχει και ο Πρόεδρος της επιτροπής. Ο Αντιπρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής αναπληρώνει τον Πρόεδρο όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται.

Η Οικονομική Επιτροπή συνεδριάζει, κατόπιν προσκλήσεως του προέδρου της, τουλάχιστον μια φορά το μήνα. Οι συνεδριάσεις της επιτροπής γίνονται πάντοτε στο κατάστημα της περιφέρειας και είναι δημόσιες. Η επιτροπή μπορεί να συνεδριάσει σε άλλον τόπο, μετά από απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας του συνολικού αριθμού των μελών της. Η επιτροπή, με αιτιολογημένη απόφαση που λαμβάνεται με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων (4/5) του συνολικού αριθμού των μελών και απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση, μπορεί να συνεδριάζει κλεισμένων των θυρών.

Τέλος, οι περιφερειακοί σύμβουλοι έχουν ιδιαίτερα δικαιώματα, ως προς τον έλεγχο των πεπραγμένων των εκτελεστικών οργάνων της Περιφέρειας δηλαδή του Περιφερειάρχη και της Εκτελεστικής Επιτροπής. Βάσει του άρθρου 185 του Ν 3852/2010, κάθε χρόνο σε ειδική συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου γίνεται ο απολογισμός πεπραγμένων της περιφερειακής αρχής σε ό,τι αφορά την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος δράσης, την οικονομική κατάσταση και τη διοίκηση της περιφέρειας. Η ειδική δημόσια συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου γίνεται μέχρι 31 Ιανουαρίου του επόμενου έτους, με εξαίρεση το πρώτο έτος της εγκατάστασης των περιφερειακών αρχών και ανακοινώνεται πριν από δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες με κάθε πρόσφορο μέσο. Σε αυτή καλούνται τα μέλη της Επιτροπής Περιφερειακής Διαβούλευσης, οι δήμαρχοι των δήμων της περιφέρειας και εκπρόσωποι πολιτικών κομμάτων.

Το περιφερειακό συμβούλιο επιλέγει τον προσφορότερο χώρο για τη διεξαγωγή της ανωτέρω συνεδρίασης. Κατά την ειδική δημόσια συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου, μετά την παρουσίαση των πεπραγμένων της περιφερειακής αρχής από τον Περιφερειάρχη, τοποθετούνται οι μετέχοντες. Σε περίπτωση που το χρονικό διάστημα που προβλέπει το παρόν άρθρο παρέλθει χωρίς να κινηθούν οι διαδικασίες για την πραγματοποίηση δημόσιας συνεδρίασης απολογισμού, μπορούν οι περιφερειακοί σύμβουλοι να προκαλέσουν τη συνεδρίαση αυτή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για τη σύγκληση του περιφερειακού συμβουλίου.

Ο αναπτυξιακός ρόλος των περιφερειακών συμβούλων

Με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης», αποδίδεται στις νέες Περιφέρειες μια σειρά από καίριες αναπτυξιακές αρμοδιότητες που προηγουμένως ασκούσαν από τις Περιφέρειες ως αποκεντρωμένες δομές του κράτους. Οι αρμοδιότητες αυτές σχετίζονται με όλες τις πτυχές της περιφερειακής ανάπτυξης και της διαχείρισης των αναπτυξιακών πιστώσεων από το ΕΣΠΑ και το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων ιδιαίτερα στους τομείς του προγραμματισμού και της ανάπτυξης, της γεωργίας, της κτηνοτροφίας, της αλιείας, της διαχείρισης των φυσικών πόρων, της ενέργειας, της βιομηχανίας, της απασχόλησης, του εμπορίου, του τουρισμού, των μεταφορών και των επικοινωνιών, των δημοσίων έργων, του περιβάλλοντος και της χωροταξίας, της υγείας, της παιδείας, του αθλητισμού, του πολιτισμού και της πολιτικής προστασίας. Προδιαγράφεται έτσι ένας νέος ρόλος των νέων Περιφερειών καθώς για πρώτη φορά στον τόπο μας ο βασικός πυλώνας του αναπτυξιακού προγραμματισμού είναι άμεσα αιρετό όργανο, η Περιφέρεια.

Ο ρόλος των αιρετών οργάνων της Περιφέρειας είναι λοιπόν κομβικός, καθώς αποτελούν όχι μόνο το θεσμικό ιμάντα για την άρθρωση των αναπτυξιακών επιλογών των επιμέρους περιφερειακών ενοτήτων, στο πλαίσιο της διαμόρφωσης των βασικών αναπτυξιακών πολιτικών, αλλά κυρίως το βασικό εκφραστή και θεμελιωτή του αναπτυξιακού οράματος της περιοχής. Η περιφερειακή ανάπτυξη είναι μια διαδικασία που απαιτεί ισχυρή ηγεσία για την παρακίνηση του ενδογενούς αναπτυξιακού δυναμικού, την ευαισθητοποίηση, τη διαμόρφωση και επικοινωνία ενός σαφούς και ολοκληρωμένου αναπτυξιακού οράματος για την περιοχή. Η πρωτοβουλία για την ανάληψη ενός τέτοιου αναπτυξιακού ρόλου στην τοπική κοινωνία μπορεί να προέλθει

από πολλούς διαφορετικούς πολιτικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς φορείς, όπως επιμελητήρια και αντιπροσωπευτικές επαγγελματικές οργανώσεις, επιχειρήσεις και ομάδες πολιτών. Σε κάθε όμως περίπτωση, ο ρόλος των περιφερειακών συμβούλων είναι κομβικός, καθώς, λόγω της ιδιότητας και της πολιτικής επιρροής τους, είναι σε προνομιακή θέση να συνθέσουν τις επιμέρους πρωτοβουλίες και τα αιτήματα σε ένα συνολικό αναπτυξιακό πρόγραμμα. Ποιες όμως είναι οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την ανάληψη και αποτελεσματική εκπλήρωση ενός τέτοιου σύνθετου αναπτυξιακού ρόλου στην τοπική κοινωνία;

Από τη διεθνή και εγχώρια εμπειρία, αναδεικνύεται ότι σε μεγάλο βαθμό η ικανότητα των αιρετών οργάνων της Περιφέρειας να αναλάβουν μια τέτοια κρίσιμη αναπτυξιακή λειτουργία εξαρτάται, εν πολλοίς, από τους εξής παράγοντες:

■ **Τη γνώση και την ικανότητα συστηματική ανάλυσης των περιφερειακών αναπτυξιακών δυνατοτήτων και κυρίως των αδύναμων σημείων που δυσχεραίνουν την αναπτυξιακή προοπτική της Περιφέρειας.** Αυτό προϋποθέτει τη συστηματική εξοικείωση με τα βασικά ποιοτικά χαρακτηριστικά και τους ποσοτικούς δείκτες που σχετίζονται με την υφιστάμενη κατάσταση της περιοχής σε βασικές υποδομές που σχετίζονται με την τοπική ανάπτυξη και την ποιότητα ζωής των κατοίκων, την ποιότητα του τοπικού ανθρώπινου δυναμικού, το γενικό επιχειρηματικό κλίμα της περιοχής, παράγοντες που επηρεάζουν την αναπτυξιακή προοπτική της περιφέρειας. Ενδεικτικά, τέτοιες κρίσιμες πληροφορίες και στοιχεία μπορεί να είναι:

Αναπτυξιακοί παράγοντες	Βασικοί δείκτες
Περιφερειακή οικονομία και ενδοπεριφερειακές διαφοροποιήσεις	Ποσοστά ανεργίας, τομείς οικονομικής δραστηριότητας, εισοδηματικές κατηγορίες πληθυσμού, ίδρυση νέων επιχειρήσεων, αριθμός προβληματικών επιχειρήσεων, τιμές ακινήτων
Πληθυσμιακά χαρακτηριστικά	Μέγεθος πληθυσμού και σύνθεσή του σε κάθε περιφερειακή ενότητα, ηλικιακά χαρακτηριστικά και τάσεις, μορφωτικό επίπεδο
Υποδομές	Χρήσεις γης, κτιριακός εξοπλισμός, οικοδομική δραστηριότητα, παλαιότητα και ανάγκες των βασικών υποδομών, ποιότητα αέρα, υδάτων διαχείριση απορριμμάτων
Ποιότητα ζωής	Δημόσιες υπηρεσίες, ποιότητα κατοικιών, ανάγκες σε δημόσιους χώρους και πράσινο, κοινωνικές υποδομές και ανάγκες, εγκληματικότητα

Η κατανόηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων της Περιφέρειας είναι απαραίτητη, καθώς διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό την ένταξη των τοπικών αυτών αναπτυξιακών χαρακτηριστικών σε ένα ευρύτερο πλαίσιο. Πώς εντάσσεται η περιφερειακή οικονομία στο εθνικό και ευρωπαϊκό οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον; Το στοιχείο αυτό είναι αναγκαίο, καθώς τα τελευταία χρόνια οι περιφερειακές αρχές είναι αντιμέτωπες με έναν έντονο ανταγωνισμό και πολιτική πίεση, ως προς την προσέλκυση επενδύσεων, τη βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος, τη δημιουργία ή τη διατήρηση των θέσεων εργασίας. Η ανάλυση και συγκριτική αποτίμηση των παραπάνω στοιχείων αποτελεί βασική λοιπόν προϋπόθεση για την συνεργασία και συνέργεια με άλλες όμορες Περιφέρειες, τους δήμους της περιφέρειας, την κεντρική διοίκηση, αλλά και τη συμμετοχή σε ευρωπαϊκά δίκτυα περιφερειακών αρχών με στόχο την προώθηση του τοπικού αναπτυξιακού προγράμματος.

Οι παραπάνω παράγοντες συνθέτουν την αναπτυξιακή εικόνα της περιοχής και αποτελούν τη βάση για τη διαμόρφωση ενός συνολικού αναπτυξιακού οράματος, που θα στηρίζεται στη συγκριτική ανάλυση και αποτίμηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων της περιοχής και την εξειδίκευσή του σε επιμέρους στόχους, δράσεις και μέτρα. Η διαδικασία αυτή είναι μια πολιτική λειτουργία που απαιτεί την ευρεία συνεργασία με τους τοπικούς αναπτυξιακούς φορείς.

Το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» παρέχει ισχυρά θεσμικά κίνητρα για τη διευκόλυνση της αναπτυξιακής λειτουργίας και την ενίσχυση του αντίστοιχου ρόλου των αιρετών οργάνων. Όπως και με τον αντίστοιχο θεσμό σε επίπεδο δήμων, με το θεσμό του Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης παρέχεται η δυνατότητα εκτίμησης όχι μόνο του επιπέδου λειτουργίας των υπηρεσιών της Περιφέρειας αλλά και συναγωγής συμπερασμάτων, ως προς τις ανάγκες των πολιτών και των επιχειρήσεων. Πέραν λοιπόν του κρίσιμου ελεγκτικού και διαμεσολαβητικού ρόλου του εν λόγω θεσμού, μπορεί να αξιοποιηθεί και σαν πολύτιμη πηγή πληροφόρησης για κρίσιμα ζητήματα που σχετίζονται με την αναπτυξιακή αυτή λειτουργία. Με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με μυστική ψηφοφορία και με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του, επιλέγεται πολίτης που αποτελεί προσωπικότητα εγνωσμένου κύρους, ως Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης.

Η σχετική διαδικασία πρέπει να έχει ολοκληρωθεί σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των περιφερειακών αρχών. Υποψηφιότητες υποβάλλονται, με δήλωση που κατατίθεται στο προεδρείο του περιφερειακού συμβουλίου κατά την έναρξη της διαδικασίας επιλογής. Αν δεν επιτευχθεί η επιλογή, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται κατά την ίδια ή μεταγενέστερη συνεδρίαση με την ίδια πλειοψηφία. Είναι επιτρεπτή με την ίδια πλειοψηφία και την αυτή διαδικασία η ανάκληση του Συμπαραστάτη για πλημμελή εκτέλεση των καθηκόντων του, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου. Ως Περιφερειακός Συμπαραστάτης δεν μπορεί να επιλεγεί αιρετός δήμου ή περιφέρειας ή βουλευτής. Η θητεία του Περιφερειακού Συμπαραστάτη ακολουθεί τη θητεία των περιφερειακών αρχών. Ως προς την καταστατική θέση του Περιφερειακού Συμπαραστάτη, εφαρμόζονται αναλόγως τα ισχύοντα για τον Πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου. Ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας, δέχεται καταγγελίες άμεσα θιγόμενων πολιτών και επιχειρήσεων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της Περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και επιχειρήσεων και διαμεσολαβεί προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους διοικούμενους.

Η υποβολή καταγγελίας ή αναφοράς στον Περιφερειακό Συμπαραστάτη δεν αναιρεί τη σχετική αρμοδιότητα του Συνηγόρου του Πολίτη, ως ανεξάρτητης αρχής, ούτε τις αρμοδιότητες άλλων ελεγκτικών οργάνων και αρχών, καθώς και του Ελεγκτή Νομιμότητας. Ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης συν-

τάσει ετήσια έκθεση. Η ετήσια έκθεση παρουσιάζεται από τον ίδιο και συζητείται στην ειδική δημόσια συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου για τον απολογισμό πεπραγμένων της περιφερειακής αρχής. Ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης μπορεί επίσης να προβαίνει στη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης της περιφερειακής διοίκησης και των σχέσεών της με το κοινό, τόσο στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσής του όσο και επ' ευκαιρία σημαντικών προβλημάτων κακοδιοίκησης, που ο ίδιος εντοπίζει. Στην τελευταία αυτή περίπτωση οι ειδικές προτάσεις του Περιφερειακού Συμπαραστάτη υποβάλλονται στον Περιφερειάρχη και κοινοποιούνται στο περιφερειακό συμβούλιο και στον εκτελεστικό γραμματέα της περιφέρειας. Τόσο η ετήσια έκθεση όσο και οι ειδικές προτάσεις του Περιφερειακού Συμπαραστάτη αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας με φροντίδα των περιφερειακών υπηρεσιών. Ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης λαμβάνει αντιμισθία ισόποση με την αντιμισθία του Προέδρου του περιφερειακού συμβουλίου.

Ωστόσο, το σημαντικότερο θεσμικό κίνητρο που παρέχει το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» για την ενίσχυση της αναπτυξιακής λειτουργίας των αιρετών οργάνων του της περιφέρειας είναι η Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης (άρθρο 178 Ν 3852/2010). Σε κάθε Περιφέρεια συνιστάται, με απόφαση του Περιφερειάρχη, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των περιφερειακών αρχών, Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης, ως γνωμοδοτικό όργανο. Η θητεία της Επιτροπής Διαβούλευσης ακολουθεί τη θητεία των περιφερειακών αρχών. Η Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης αποτελείται από τους δημάρχους της Περιφέρειας, καθώς και από εκπροσώπους:

- των οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων
- των επιμελητηρίων και των επιστημονικών οργανώσεων, συλλόγων και φορέων
- των συνεταιριστικών οργανώσεων
- της αποκεντρωμένης διοίκησης στην οποία υπάγεται η Περιφέρεια
- των κρατικών υπηρεσιών που έχουν την έδρα τους στην Περιφέρεια
- οργανώσεων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών στην Περιφέρεια και
- πολίτες.

Ο συνολικός αριθμός των μελών της Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου, είναι τριάντα πέντε (35) έως εξήντα (60) μέλη. Σε ποσοστό ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών ορίζονται ως μέλη, μετά από κλήρωση, και δημότες εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους. Στην Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης

προεδρεύει ο Περιφερειάρχης ή ο Αντιπεριφερειάρχης που ορίζει ο Περιφερειάρχης με απόφασή του. Στις συνεδριάσεις της Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης προσκαλούνται και συμμετέχουν και οι εκπρόσωποι των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή, καθώς και οι επικεφαλής των περιφερειακών παρατάξεων που εκπροσωπούνται στο περιφερειακό συμβούλιο.

Η Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης:

- Εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο σχετικά με τις βασικές αναπτυξιακές προτεραιότητες της Περιφέρειας.

- Γνωμοδοτεί ως προς θέματα γενικότερου περιφερειακού ενδιαφέροντος, που παραπέμπονται σε αυτή από το περιφερειακό συμβούλιο ή τον Περιφερειάρχη.

- Εξετάζει τα προβλήματα και τις αναπτυξιακές δυνατότητες της Περιφέρειας και διατυπώνει γνώμη για την επίλυση των προβλημάτων και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών. Η διατύπωση γνώμης από την Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης δεν αποκλείει την παράλληλη ηλεκτρονική διαβούλευση με τους πολίτες, μέσω διαδικτύου.

Οι προτάσεις της ηλεκτρονικής διαβούλευσης συγκεντρώνονται και συστηματοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας και παρουσιάζονται από τον Πρόεδρο της Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης, κατά την αντίστοιχη συνεδρίασή της. Η Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης συνεδριάζει δημόσια τουλάχιστον μια φορά, ανά τρίμηνο, και διατυπώνει τη γνώμη της για τα θέματα που εισάγονται προς συζήτηση. Η σύγκλησή της γίνεται με πρόσκληση του προέδρου της, η οποία κοινοποιείται στα μέλη με κάθε πρόσφορο μέσο επτά (7) εργάσιμες ημέρες, πριν τη συνεδρίαση. Η πρόσκληση περιλαμβάνει την ημερήσια διάταξη, τον τόπο, την ημερομηνία και ώρα της συνεδρίασης και συνοδεύεται από εισήγηση επί των υπό συζήτηση θεμάτων.

Σε περίπτωση έλλειψης απαρτίας, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα, οπότε θεωρείται, σε κάθε περίπτωση, ότι υφίσταται απαρτία. Η γραμματειακή στήριξη της Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης γίνεται από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας και τηρούνται πρακτικά. Η Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης διατυπώνει τη γνώμη της μετά από συζήτηση στην οποία αναγράφονται όλες οι γνώμες των μελών της.

- τη συμβολή στη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού προγραμματισμού, που θα εξειδικεύει τους παραπάνω γενικούς στόχους σε επι-

μέρους δράσεις και στόχους. Οι διαδικασίες διαμόρφωσης και υλοποίησης επιχειρησιακού σχεδίου της Περιφέρειας, του μεσοχρόνιου, ετήσιου και πενταετούς προγράμματος δράσης αποτελούν κρίσιμες λειτουργίες προς την κατεύθυνση αυτή. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα, καλύπτει το σύνολο των δράσεων περιφερειακής ανάπτυξης, καθώς και της οργάνωσης των υπηρεσιών των περιφέρειας. Στο επιχειρησιακό πρόγραμμα καθορίζονται οι στρατηγικοί στόχοι, οι προτεραιότητες της περιφερειακής ανάπτυξης, καθώς και η οργάνωση των υπηρεσιών της Περιφέρειας και των νομικών τους προσώπων, με παράλληλη εξειδίκευση των δράσεων της περιόδου για την επίτευξη των στόχων αυτών. Συμπεριλαμβάνει όλες τις δράσεις των νομικών προσώπων της Περιφέρειας.

Επιπρόσθετα, στον κρίσιμο τομέα της ανάπτυξης το περιφερειακό συμβούλιο έχει κρίσιμες αρμοδιότητες, όπως:

1. Ο περιφερειακός αναπτυξιακός σχεδιασμός, ο προγραμματισμός, η υλοποίηση των σχετικών με αυτόν δράσεων και η παρακολούθηση της αναπτυξιακής πορείας της περιφέρειας.
2. Η εξειδίκευση των στόχων και των κατευθύνσεων της αναπτυξιακής πολιτικής, στο επίπεδο της περιφέρειας, η υλοποίηση των διαδικασιών του Δημοκρατικού Προγραμματισμού, για τα ετήσια και μεσοχρόνια προγράμματα ανάπτυξης.
3. Η σύνταξη προτάσεων για τη διαμόρφωση της περιφερειακής αναπτυξιακής πολιτικής.
4. Η προώθηση των εθνικών στρατηγικών στόχων.
5. Η διαχείριση, ο έλεγχος και η εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων, για την προγραμματική περίοδο 2007-2013, όπως αυτή οριοθετείται από το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ), για τα περιφερειακά όργανα στις διατάξεις του ν. 3614/2007 (ΦΕΚ Α'267), όπως ισχύει, περιλαμβανομένης και της υποστήριξης του συνόλου των Φορέων της Αυτοδιοίκησης, καθώς και της κατάρτισης των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Π.Ε.Π).
6. Η κατάρτιση του αναπτυξιακού προγράμματος της Περιφέρειας.
7. Η έγκριση των μεσοχρόνιων αναπτυξιακών προγραμμάτων, που εκπονούνται στο πλαίσιο των αντίστοιχων περιφερειακών αναπτυξιακών προγραμμάτων.
8. Ο συντονισμός των φορέων εκτέλεσης και η παρακολούθηση της πορείας εφαρμογής του αναπτυξιακού προγράμματος της Περιφέρειας.
9. Η διατύπωση προς τους κεντρικούς φορείς του δημοσίου τομέα προτάσεων για έργα και μέτρα πολιτικής, εθνικής σημασίας, που αφορούν την Περιφέ-

ρεια, αλλά εντάσσονται στο μεσοχρόνιο εθνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα.

10. Η εκπόνηση γενικών και ειδικών αναπτυξιακών μελετών που αφορούν τη χωρική αρμοδιότητα της Περιφέρειας.

11. Η παρακολούθηση των διαδικασιών ένταξης των πράξεων του Π.Ε.Π, η συνεργασία με την Υπηρεσία Διαχείρισης και η εισήγηση στο Υπουργείο Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για την χρηματοδότηση των έργων, που εντάσσονται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και των συγχρηματοδοτούμενων έργων.

12. Η συνεργασία με φορείς της περιφέρειας για την σύνταξη και υποβολή προτάσεων υλοποίησης έργων που χρηματοδοτούνται από τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες και προγράμματα Διαπεριφερειακής συνεργασίας.

13. Η τελική διαμόρφωση, η μέριμνα για την έγκριση και η παρακολούθηση της εκτέλεσης των ετήσιων Προγραμμάτων Δημοσίων Επενδύσεων περιφερειακού επιπέδου.

14. Η πορεία υλοποίησης, η διενέργεια ελέγχων, ως δικαιούχος, στους φορείς υλοποίησης έργων, για την τήρηση των δεσμεύσεων, τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών, την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου και την αξιοπιστία των οικονομικών στοιχείων.

15. Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων που χρηματοδοτούνται με εθνικούς πόρους, από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή άλλους πόρους από τους υπολόγους διαχειριστές.

16. Η κατανομή των πιστώσεων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων

17. Η κατανομή των αντίστοιχων ποσών και η έγκριση της εκταμίευσής τους από τους λογαριασμούς, που τηρεί το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης στην Τράπεζα της Ελλάδος.

18. Ο προσδιορισμός των δικαιούχων των πιστώσεων, που εγκρίνονται κατά πρόγραμμα και διαρθρωτικό ταμείο.

19. Η συγκέντρωση, επεξεργασία και τεκμηρίωση γεωγραφικών, δημογραφικών, οικονομικών, κοινωνικών και άλλων στοιχείων που αφορούν την περιφέρεια.

20. Η παρακολούθηση και η αποτίμηση του σχεδιασμού και της υλοποίησης όλων των οικονομικών και θεσμικών παρεμβάσεων στη χωρική αρμοδιότητά της.

21. Η σύσταση Περιφερειακής Γνωμοδοτικής Επιτροπής, η οποία γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων.

22. Η παραλαβή των αιτήσεων υπαγωγής επενδύσεων, ο έλεγχος των στοι-

χείων, η αξιολόγησή τους, η εισήγηση στην Περιφερειακή Γνωμοδοτική Επιτροπή, η έκδοση της απόφασης υπαγωγής, οι αποφάσεις τροποποίησης και η παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, ανάκλησης υπαγωγής και επιστροφής ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων.

23. Η συγκρότηση των Περιφερειακών Οργάνων Ελέγχου των επενδύσεων για την πιστοποίηση των δαπανών και την υλοποίηση των εγκεκριμένων εργασιών, σύμφωνα με τις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων.

24. Η καταβολή της επιχορήγησης του κόστους επένδυσης, η ολοκλήρωση και πιστοποίηση έναρξης παραγωγικής λειτουργίας.

25. Η καταγραφή των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται από την υλοποίηση των εγκεκριμένων επενδύσεων.

26. Η παροχή στοιχείων προς καταγραφή σε βάση δεδομένων του Υπουργείου Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας των στοιχείων των ενισχυόμενων επενδύσεων.

27. Η σύνταξη τεχνικών δελτίων των ιδιωτικών επενδύσεων που εντάσσονται στα μέτρα των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Σχεδίων.

28. Η λειτουργία βάσης δεδομένων για την ενίσχυση, παρακολούθηση και εξέλιξη των Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων της περιφέρειας, κατά κλάδο και τομείς της οικονομίας.

29. Η διατύπωση προτάσεων πολιτικής και μέτρων για την ανάπτυξη των Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων προς το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας

30. Η πληροφόρηση και υποβοήθηση των Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων σε κλαδικό ή άλλο επίπεδο, με σκοπό την ανάπτυξη της επιχειρηματικής ικανότητας και ανταγωνιστικότητας τους.

31. Η παρακολούθηση και η επισήμανση στους αρμόδιους φορείς ζητημάτων, που αναφέρονται στη λήψη των αναγκαίων μέτρων προς βελτίωση του επιπέδου ζωής των πολιτών.

32. Η γνωμοδότηση για κάθε θέμα τοπικού ή ευρύτερου ενδιαφέροντος για το οποίο ζητείται η παροχή γνώμης.

Στο πλαίσιο αυτό, οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι, ως αιρετά όργανα, καλούνται να εκπληρώσουν μια ζωτική λειτουργία για την αποτελεσματική λειτουργία των νέου αυτού θεσμού. Είναι αυτοί που, λόγω της ιδιαίτερης δημοκρατικής νομιμοποίησης που διαθέτουν, καλούνται να κατευθύνουν την από κοινού διαμόρφωση του αναπτυξιακού οράματος και των επιμέρους στό-

χων, μέτρων και δράσεων, να συντονίσουν τις επιμέρους προσπάθειες και να μεταδώσουν το όραμα αυτό στο σύνολο της τοπικής κοινωνίας. Η διαδικασία αυτή απαιτεί κυρίως:

- την προσπάθεια εξισορρόπησης των επιμέρους αιτημάτων με τους αντίστοιχους διαθέσιμους πόρους της Περιφέρειας.
- το συντονισμό και την ευθυγράμμιση της τοπικής αναπτυξιακής προσπάθειας με τους αντίστοιχους στόχους που τίθενται σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο
- την ευαισθητοποίηση του κοινού
- το διαρκή έλεγχο και τη συστηματική προσπάθεια ενσωμάτωσης όλων των επιμέρους δράσεων της Περιφέρειας στο συνολικό αναπτυξιακό προγραμματισμό, καθώς και το συντονισμό με άλλες τομεακές πολιτικές της Περιφέρειας.

Ο κοινωνικός ρόλος των περιφερειακών συμβούλων

Με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης», διαμορφώνεται ένα νέο πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της κοινωνικής πολιτικής σε περιφερειακό επίπεδο. Οι νέες αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στις Περιφέρειες, στον κρίσιμο αυτό τομέα, σχετίζονται κυρίως με τον τομέα της απασχόλησης, της παιδείας και της διαβίου μάθησης και της υγείας. Η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους τομείς αυτούς στις νέες Περιφέρειες ενδυναμώνει το ρόλο τους στην δύσκολη αυτή οικονομική συγκυρία αλλά και θέτει νέες προκλήσεις για το ρόλο των αιρετών οργάνων. Τέτοιες αρμοδιότητες είναι:

Στον τομέα της απασχόλησης

1. Η συμμετοχή και η υλοποίηση σε προγράμματα δράσεων και πρωτοβουλιών προώθησης της απασχόλησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης διαφόρων κατηγοριών ανέργων, στο πλαίσιο των Εθνικών και Ευρωπαϊκών πολιτικών.
2. Η έγκριση ή απόρριψη των ομαδικών απολύσεων που προγραμματίζονται από τον εργοδότη και η παράταση διαβουλεύσεων μεταξύ εργοδότη και εργαζομένων.
3. Η επιβολή της ποινής του προστίμου σε εργοδότες, βάσει εισήγησης της οικείας Συμβουλευτικής Επιτροπής.
4. Η κύρωση εσωτερικών κανονισμών εργασίας επιχειρήσεων, κατά τις διατάξεις του ν.δ. 3789/1957 (ΦΕΚ 210Α'). Η έγκριση ή απόρριψη παραπόνων οργανώσεων εργαζομένων κατά διατάξεων κανονισμών εργασίας, βάσει της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν.δ. 3789/1957. Η επέκταση της υποχρέωσης κύρωσης εσωτερικών κανονισμών εργασίας σε επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες, που απασχολούν προσωπικό κατώτερο των 70 ατόμων. Η εκδίκαση εφέ-

σεων κατά ποινών, που επιβάλλονται στους εργαζομένους με βάση τους κανονισμούς εργασίας, που έχουν κυρωθεί κατά τη διαδικασία του ν.δ. 3789/1957.

5. Η επέκταση της τήρησης Ημερολογίου Μέτρων Ασφαλείας στις οικοδομές και σε πόλεις με πληθυσμό κάτω των 10.000 κατοίκων. Η επιβολή προστίμου σε εργοδότη, που δεν συμμορφώθηκε στις υποδείξεις σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τη χρήση βενζολίου.

6. Η συγκρότηση συμβουλίων και επιτροπών αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

7. Η μετάθεση της εικοσιτετράωρης ανάπαυσης των μισθωτών των επιχειρήσεων θεάτρου από τη Δευτέρα, η εξαίρεση επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων, υπηρεσιών ή εργασιών γενικά από τις διατάξεις περί ανάπαυσης κατά Κυριακή και κατά ημέρες αργίας. Η εξαίρεση από την εκ περιτροπής Κυριακή αργία των εστιατορίων, ζαχαροπλαστειών, καφενείων κ.λπ., που λειτουργούν ως εξοχικά. Η χορήγηση αναπληρωματικής ανάπαυσης των μισθωτών σε άλλη ημέρα, εκτός από την Κυριακή. Η επέκταση της ανάπαυσης σε ημέρα Κυριακή και σε ημέρες αργίας.

Στον τομέα της δια βίου μάθησης

1. Η εξειδίκευση και κατάρτιση προγραμμάτων, προς υποστήριξη της δια βίου μάθησης, στο πλαίσιο των κατευθύνσεων και του σχεδιασμού του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, σύμφωνα και με την κείμενη νομοθεσία.

2. Η άσκηση λειτουργικού χαρακτήρα αρμοδιοτήτων, περιλαμβανομένης και της θεματικής εξειδίκευσης, για τα Δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κα-

τάρτισης (Ι.Ε.Κ.), σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

3. Η εκπόνηση και εκτέλεση προγραμμάτων, τα οποία αφορούν θέματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, Νέας Γενιάς και εκπαίδευσης ενηλίκων σύμφωνα με τον αντίστοιχο σχεδιασμό και τις εφαρμοζόμενες, από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, πολιτικές.

4. Ο διορισμός και η αντικατάσταση διοικητών ιδρυμάτων, που χορηγούν υποτροφίες στη χωρική αρμοδιότητα της Περιφέρειας.

Στον τομέα της υγείας μεταξύ άλλων

■ Οι Περιφέρειες θα ασκούν τις αρμοδιότητες των Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.Π.Ε.) της χώρας, οι οποίες θα τους μεταβιβαστούν με προεδρικό διάταγμα

■ Η χορήγηση και ανάκληση αδειών άσκησης επαγγελματιών υγείας, καθώς και αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών κλινικών, ιδιωτικών προνοιακών επιχειρήσεων, ιατρείων, οδοντιατρείων, εργαστηρίων και πάσης φύσεως χώρων άσκησης ιδιωτικού επαγγέλματος υγείας και πρόνοιας,

■ Η επιβολή κυρώσεων σε ιατρούς και οδοντίατρους, κατά τις προβλέψεις της κείμενης νομοθεσίας,

■ Η επιβολή κυρώσεων σε ιατρούς και οδοντίατρους, οι οποίοι αναγράφουν ναρκωτικά σε απλές συνταγές και όχι στις ειδικές για το σκοπό αυτόν, καθώς και στους φαρμακοποιούς, που πωλούν ναρκωτικά με απλές και όχι με ειδικές συνταγές.

■ Η υλοποίηση προγραμμάτων δημόσιας υγείας, κατά τις ρυθμίσεις του άρθρου 12 του ν. 3172/2003 (ΦΕΚ 197 Α'),

■ Η επιχορήγηση αστικών εταιρειών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τις οποίες είχε ιδρύσει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ή μετείχε σε αυτές, εφόσον ο σκοπός τους αναφέρεται στην αντιμετώπιση προβλημάτων, που απορρέουν από τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών και εφόσον η πραγματοποίηση του σκοπού τους ασκείται, κατά διαδοχή, από την Περιφέρεια,

■ Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών Μονάδων Ψυχικής Υγείας,

■ Η εποπτεία Ιατρικών, Οδοντιατρικών και Φαρμακευτικών Συλλόγων των νομών της Περιφέρειας.

■ Η ανάληψη χορηγούμενων οικονομικών ενισχύσεων σε φορείς κοινωνικής αντίληψης που εποπτεύονται από τη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας που αποτελούν προϊόν των Ειδικών Κρατικών Λαχειών.

■ Η διενέργεια κοινωνικών ερευνών για την εφαρμογή των προγραμμάτων

πρόνοιας, καθώς και θέματα άσκησης κοινωνικής εργασίας,

■ Ο καθορισμός των προϋποθέσεων και τρόπου άσκησης του αντικειμένου της κοινωνικής εργασίας σε όλους τους τομείς εφαρμογής, καθώς και η εκπαίδευση σπουδαστών κοινωνικής εργασίας κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης.

■ Η χορήγηση και η ανάκληση της άδειας άσκησης επαγγέλματος κοινωνικού λειτουργού και της άδειας άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος του κοινωνικού λειτουργού, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και η τήρηση σχετικού μητρώου με διαρκή ενημέρωση,

■ Η άσκηση αρμοδιοτήτων σχετικών με τον Κοινωνικό Σύμβουλο, κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995, καθώς και αρμοδιοτήτων ελέγχου του ιδρύματος ή της Μονάδας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μ.Φ.Η.) και των φορέων παιδικής προστασίας, περιλαμβανομένης της σύνταξης σχετικών εκθέσεων και της διατύπωσης αντίστοιχων προτάσεων.

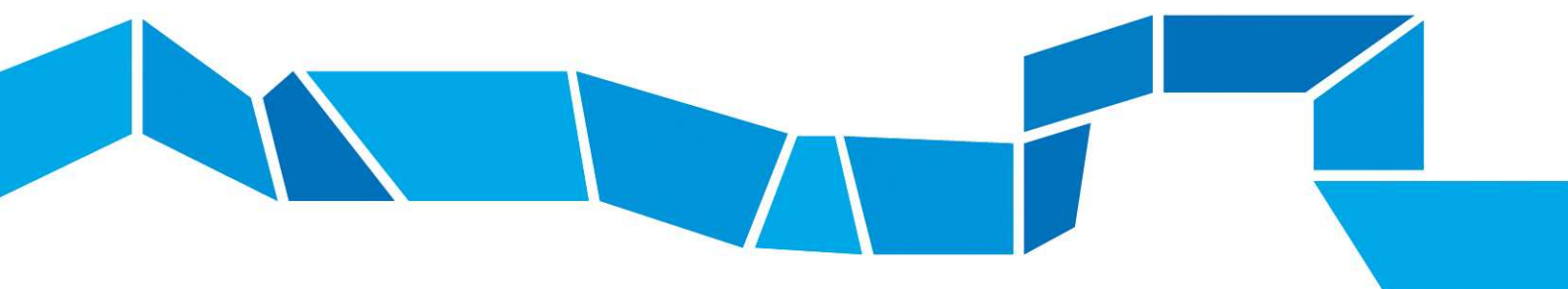
■ Η εφαρμογή προγραμμάτων προστασίας της μητέρας και των παιδιών προσχολικής ηλικίας.

Τα αυξανόμενα αιτήματα των τοπικών κοινωνιών στους τομείς της μέριμνας, της προστασίας των ηλικιωμένων, της ενίσχυσης της οικογένειας, της υποστήριξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες και κυρίως της αντιμετώπισης των φαινομένων που σχετίζονται με τον κοινωνικό αποκλεισμό και την περιθωριοποίηση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, όπως οι μετανάστες, διαμορφώνουν ένα νέο πλαίσιο απαιτήσεων προς τους αιρετούς εκπροσώπους της Περιφέρειας. Οι τελευταίοι καλούνται να αναλάβουν πρωτοβουλίες ένταξης αποτελεσματικών δράσεων και μέτρων στους υπάρχοντες άξονες δράσης του ΕΣΠΑ, με στόχο την ενίσχυση των κοινωνικών υποδομών και την καλύτερη αντιμετώπιση των καίριων αυτών προβλημάτων.

Όπως και στον αναπτυξιακό ρόλο, απαιτείται λοιπόν η ενίσχυση της δυνατότητας άντλησης και επεξεργασίας κρίσιμων πληροφοριών σχετικά με το επίπεδο των κοινωνικών υποδομών που λειτουργούν στην Περιφέρεια. Δεδομένου του κατακερματισμού των κοινωνικών υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο, μια από τις καίριες προκλήσεις των αιρετών οργάνων είναι, μέσω της γνώσης των τοπικών συνθηκών και προβλημάτων που διαθέτουν, να συμβάλλουν στον καλύτερο συντονισμό των διακριτών και διάσπαρτων μονάδων που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες στα γεωγραφικά όρια της Περιφέρειας, καθώς την αρωγή στο έργο των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση νέων υπηρεσιών και προγραμμάτων που ανταποκρίνονται καλύτερα στα διαρκώς μεταβαλλόμενα αιτήματα των ευπαθών κοινωνικά ομάδων

του πληθυσμού.

Με τον τρόπο αυτό, το νέο νομοθετικό πλαίσιο του Προγράμματος «Καλλικράτης» συμβάλλει αποφασιστικά στη μείωση του σοβαρού ελλείμματος θεσμών και πρακτικών τοπικής διακυβέρνησης, στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής και της κοινωνικής ενσωμάτωσης. Ο ρόλος των αιρετών οργάνων στους κρίσιμους αυτούς τομείς είναι σημαντικός, καθώς αποτελούν τον κύριο θεσμικό ιμάντα σύνδεσης των βασικών προτιμήσεων της τοπικής κοινωνίας με τη λειτουργία των νέων περιφερειακών αρχών. Είναι αυτοί που ασχολούνται και προγραμματίζουν τα θέματα διοίκησης της Περιφέρειας και έχουν κεντρικό ρόλο στην καθοδήγηση της προσπάθειας και στην ένταξή της στις γενικότερες πρωτοβουλίες για καλύτερη κοινωνική διοίκηση και μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα.

Υπουργείο Εσωτερικών
Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

**Ε.Π.
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ**
KALYPSO

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ